

REDACȚIA
ARAD, STR. AULICH (ADAM)

ABONAMENTUL
Pentru Austro-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2.50; pe 1 lună fl. 1.

AN-ri de Duminecă pe
an fl. 2.—

Pentru România și străinătate:
pe an 40 franci.

Manuscriptele nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA
ARAD, STR. AULICH (ADAM)

INSERȚIUNILE:
pe 1 fir garmond: prima-dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

NEBUNI!...

(§) Intr'unul din numerii sei recentii, revista săptămânală „Subotické Novine”, organ al Bunievaților (Bulgari catolici) din Bacica, scria următoarele: „Da, nu vom să fim Unguri, și nu vom voi nici odată, pentru că mama noastră nu ne-a născut Unguri. Iubim, este adevărat, patria, dar' aceasta nu poate fi o piedecă să nu iubim naționalitatea noastră și să nu cultivăm sentimentele naționale”. Un ziar „patriotic” din Szabadka, „Bácskai Hírlap”, a tăbărit însă asupra Bunievaților, denunțând nu numai pe redactorul care „trădează” în acest chip patria și „insultă” Ungurimea, dar' și pe presidentul partidului popular, pe dr. Molnár János, care face tovarășie cu „trădătorii de patrie”; ear' tradarea este cea deputatul sus amintit a depus el cauză pentru foaia săptămânală a Bunievaților.

Afacerea a ajuns să se discute săptămână în Dietă. Hăita de șovinisti, în capul cărora stă ministrul-president Bánffy, care cu trei zile mai înainte a declarat, că da, de 25 ani face politică șovinistă, a înscenat un scandal enorm împotriva partidului popular. L'a acuzat că ține cu... naționalitățile, o crimă aceasta atât de mare, în cât patrioții șovinisti o taxează drept... tradare națională. Molnár a răspuns ca un om curminte:

„Da, nu tăgăduim, este și în programul nostru! Declarăm solemn și aici, că am îmbrățișat și naționalitățile și le vom apăra totdeauna, deoarece noi vom să apărăm drepturile tuturor cetățenilor”.

A avea însă grijă și pentru naționalități, cohorta șovinistă consideră drept o mișelie. D'aceea ca un uragan s'a ridicat împotriva preotului catolic, strigându-i că minte, deoarece naționalitățile au cele mai depline drepturi, înscrise în legea de naționalități.

Molnár a replicat:

„Legea de naționalități?! Da, ea există, însă numai pe hârtie. Din primministru știe foarte bine, că legea de naționalități nu se execută”.

Altă furtună se ridică atunci, dar' redactorul continuă:

„Dacă ați observat că legea aceasta este în vigoare, de ce n'ați revizuit-o?... A aduce o lege, dar' a o lăsa să stea ca cociugul lui Mohamed, între cer și pământ, a nu o executa și nici a o revizui, nu se poate admite într'un stat de drept”.

Ori-cât de mult ar voi să fie însă drept abatele Molnár, tările să reziste șovinismului n'a avut nici el, ci a declarat că a rupt ori-ce relații cu „agitatorii bunievați”, retrăgându-și și cauziunea ce depusese.

Atât de mult stăpânește deci șovinismul în toate părțile maghiare încât chiar și cei mai moderați unguri consideră drept o tradare a patriei și insultă la adresa Ungurilor dacă o naționalitate declară că nu vrea să se contopească în neamul lui Arpad, ci ține cu cinste la limba și obiceiurile sale.

Ear' că de ce atâta ură împotriva naționalităților, de ce guvernul nu se gândește nici să respecte legea naționalităților nici să o revizuească, ne arată foarte clar organul guvernamental „Pesti Napló”, care în primul articolul său dela 27 c. scrie următoarele:

„In zilele de frământare ale cabinetului Wekerle, în ministerul de externe se vorbeau următoarele: După izbucnirea unei crize oare care, contele Kálnoky a convorbit mult cu baronul Bánffy, p'atunci president al Dietei... Kálnoky nu era cătuși de puțin mulțumit cu mersul lucrurilor; după a lui părere Ungaria mergea d'adrepul spre prăpastia revoluțiunii. Ear' de oare-ce masa mare a ungrimeii nu se poate ademeni dela ideile liberale, Kálnoky era de părere că situația numai așa s'ar putea salva, dacă în Dietă ar ajunge grupuri de ale naționalităților: români, serbi, slovaci nemți. Acestia ar readuce echilibrul. „Dar' acesta ar fi un fel de federalism”, — a zis Bánffy. „Se înțelege, că federalism, aceasta mi-ar plăcea mie”, — a replicat Kálnoky. Presidentul Dietei maghiare a zis însă: „Nu-i așa, d-le conte, că zilele trecute ai fost în Dieta noastră? Ai observat pe ultima bancă a extremei stânga un bărbat cu față interesantă, blond, care intrerupea într'una?... Era contele Károlyi Gábor, care striga într'una, că guvernul este nemernic. Ei bine, dacă ar succede odată politica d-tale în țeara noastră mi-aș pune un scaun dincolo de al extremei stânga și d'acolo aș striga bărbaților d-tale federaliști: guvern mizerabil”...

Lucrurile acestea le scrie numitul ziar ungrăesc ca laudă la adresa primului ministru, întocmai după-cum și acesta nu s'a sfîit ca dela înălțimea tribunei parlamentare și ca șef al guvernului să mărturisească cu mândrie politica șovinistă pe care o urmează deja de 25 ani.

Federalism, dreptate și pentru naționalități, este o crimă pentru actualii conducători ai politicii maghiare și Bánffy numește „miserabili” pe Ungurii cari s'ar cuminti vr'odata într'atâta, încât să bage în seamă și majoritatea populației statului.

Cum să numim atunci noi, naționalitățile oprimate, pe mărunții politicieni cari cu atâta nebunie susțin un sistem de guvernare condamnat de toate popoarele culte ale Europei, în primul loc de Kálnoky, fostul mare sfetnic al M. Sale Monarchului?..

Și dacă Bánffy, cu întreaga cohortă ce-l urmează și-l aplaudă împinge șovinismul până la nebunie, noi: Români, Serbii, Slovaci și Nemții ce să facem? Să mai stăm tot tăcuți și cu mâinile încrucișate, să răbdăm ca un „ordinar caporal de panduri” să-și bată joc de noi cu atâta nerușinare?

Atâta să fim oare de nesimțitori, încât să nu răspundem nici batjocurei celei mai cinice și brutalității celei mai sălbatice?

Uneltiri. Nainte cu vre-o 3-4 zile „Egyetértés” publica o corespondență privitoare la lupta crâncenă ce ar fi între Români uniți și cei ortodocși. „Telegraful” a și reproduș această corespondență (din București) ear' „Unirea” probabil o să replice.

Și astfel scrisese ziarelor maghiare provoacă încăierare și discuție confesională între Români! Trist!

Dar' mai trist e, că se găsec Români cari alimentează coloanele ziarelor maghiare. Astfel în „Magyar Allam”, organ catolic, sub pseudonimul „Gedeon” dl Radu Cupariu scrie un articol condamnabil din toate punctele de vedere. Întâiu de toate calomniază: zice că biserica ortodoxă de pe întreg continentul este într'o decadentă groaznică. A doua-oră minte: scrie că în România clasa superioară trece la catolicism, deși recunoaște pe de altă parte, că în țară s'a manifestat totdeauna o mare aversiune pentru cei-ce voiau să facă propagandă catolică. A treia: mistifică. Pune pe dl Dr. Vasile Lucaciu în aceeași categorie cu Dr. Lauran, ca făcând parte din cei-ce mai presus de toate caută a propaga — catolicismul!

Dacă astfel înțelege dl Radu Cupariu a și servi neamul, îndeplinește un foarte trist serviciu.

Scrisoare din Viena.

Din Reichsrath. — Situația contelui Thun.

— Contra Ungurilor. —

Viena, 26 Martie.

Vi-am semnalat într'una din corespondențele mele precedente, că Schönererianii la ori-ce cas vor încerca a face obstrucție. Așa s'a și întâmplat, precum știți, în chiar prima ședință, din partea însă numai a doi dintre 5 deputați aparținători acestui grup scandalagiu-antidinastic, capul lor însuși Schönerer și Wolf, cari își vârsară întreg focul și veninul asupra noului president al camerei Dr. Fuchs, aruncându-i epitete din cele mai murdare.

Dar' ceea-ce era mai surprinzător, a fost și este, că nu i-a urmat nimeni pe calea obstrucționismului, că nici cei mai violenți deputați din celelalte partide germane opoziționale nu-i secundau în nici un chip pe Schönererianii, că au rămas izolați; astfel încât ei însiși vîzându-și izolarea, s'au săturat, ear' ministrul-president a putut să-și rostească vorbirea sa în mijlocul liniștii depline, nefiind întrerupt nici o singură-dată de nimeni. Vorbirea contelui Thun, foarte scurtă, mai ales în niște împrejurări așa de extraordinare, nu conține absolut nimica ce ar putea fi scos la iveală îndeosebi; e aproape banală prin cuprinsul ei ținut în niște expresiuni foarte generale. Eată unele părți din ea.

„Guvernul consideră restabilirea împrejurărilor parlamentare și a mersului regulat al legislației drept misiunea sa cea dintâiu și cea mai importantă, mai ales în momentul acesta când așteaptă să fie rezolvate pe calea parlamentară învoelile atât de imperios urgente, puse la cale cu ceaialtă jumătate a monarhiei în interesul puterii imperiului”...

„Credincios tradițiilor legale ale monarhiei austro-ungare (așadar nu numai a Cisleitaniei. Obsrv. Coresp.), guvernul, în conducerea afacerilor publice va face să domnească ca principiul suprem: dreptatea față cu toate neamurile și toți locuitorii acestui stat. Apărând dreptul, ordinea și autoritatea, guvernul va aplica și va valida acest principiu la rezolvarea tuturor chestiunilor, cari se ating de chestiuni politice și economice, pe cale constituțională”...

Spre îndeplinirea misiunii sale contele Thun face apel în numele guvernului, la sprijinul tuturor partidelor. Vorbirea șefului, deși n'a îndestulit, n'a însuflețit pe nimeni, totuși a fost aplaudată de aproape întregă camera.

Printre interelațiunile adresate guvernului la sfârșitul acestei prime ședințe, era și una a creștini-socialilor în privința re-

inoierei pactului economic cu Ungaria. A doua ședință a statorit'o presidentul nu pe ziua următoare, 22 c., ci cu interval de o zi, pe 23 Martie, se înțelege că la dorința guvernului, bucurându-se pe deoparte că scandalagii rămăseseră izolați la doi inși, ear' pe de altă parte lăsând, cum ași zice, oare-care timp partidelor opoziționale să se răzgândească cum au să procedeze pe viitor. Acest interval pe deasupra contele Thun earăși l'a folosit spre a se sfătui cu factorii hotăritori ai majorității și minorității, mai ales cu acestia, înduplecându-i, liniștindu-i, promițându-le, ademenindu-i, în unicul scop de a i determina să nu facă cauza comună obstrucționistă cu Schönererianii, ca acestia să rămână izolați.

Și a reușit, cel puțin în momentul de față, căci celelalte două zile, 23 și 24 c., cu trei ședințe, au trecut cu totul liniștite. Schönerer nici n'a venit la a doua ședință, ear' Wolf, sălbaticul, a venit chiar la presidentul vorbind cu el prietenește, cu zimbetul pe buze, ca și când nici odată n'ar fi fost între ei doi nici o controversă.

*

Pre cum fusese hotărît, cu unanimitate, în ședința primă, proximele ședințe sunt consacrate debaterilor asupra declarațiunii guvernului, dându-se astfel privilegiu opozițiunii neobstrucționiste a-și face datoria ei opozițională, fie în mod cât de crâncen, ear' partidelor majorității, de a-și determina poziția față cu guvernul, în sfârșit ambelor de a-și spune buchile, pentru prima-dată de 10 luni încoaci fără obstrucție.

Rënd pe-rënd reprezentanții diferitelor partide din opoziție și majoritate și spuseră cuvântul și clarificară pozițiunea; cei dintâiu, se înțelege, anunțând guvernului opozițiune din cele mai crâncene, până nu vor fi revocate ordonanțele despre egala îndreptățire a limbei cehice cu cea germană, atât în cuprinsul lor original editat de contele Badeni, cât și cele modificate de cătră baronul Gautsch.

Cehii earăși, prin vorba Drului Engel, consideră ordonanțele editate de Badeni ca minimul postulatelor drepte și al drepturilor ce li-se cuvin potrivit importanței lor numerice, culturale, economice.

În numele Rutenilor din Galizia a vorbit Drul Okunievski, plângându-se de asuprirea naționalității lui de cătră Poloni.

*

La 24 c. s'au ținut două ședințe: înainte de amiazi și după amiazi. În cea dintâiu, pre cum ați și aflat, au fost aleși cei doi vicepresidenți, anume ca primul, deputatul sloven Dr. Feriancici, ear' ca al doilea cavalerul Iancu Lupul, hetmanul țării Bucovinei, deoarece nici un singur partid din opoziție n'a vrut să primească ofertul majorității de a fi ales chiar primul vicepresident din rândurile opoziției. După amiazi au fost aleși atât membrii deputațiunii de cuotă (10 la număr, ear' cinci din casa seniorilor aleși în prima zi), cât și aceia ai deputațiunii (40 la număr, 20 din casa seniorilor).

Dintre vorbirile pronunțate în această ședință sunt de relevat două; a deputatului Dr. Steinwender, în numele partidului german popular, și a baronului Dipauli, până eri-alăltăeri presidentul partidului popular catolic.

Baronul Dipauli a vorbit mai întâiu foarte aspru contra Ungariei, perhorecând că Maghiarii joacă așa rol preponderant în politica generală a monarhiei. Pe urmă discută

chestiunea egalei îndreptăţiri a limbilor şi naţionalităţilor, zicând între altele, că „regularea definitivă a chestiunii limbilor poate să se întempe numai în urma unei înţelegeri libere între popoare“.

Părerea generală încă de mult stabilită este, că bar. Dipauli va mai juca încă un rol hotărîtor politic.

Contele Thun îşi freacă mâinile, avînd firma speranţă de a fi zdrobit obstrucţiunea şi prin urmare prospecte de a-şi putea îndeplini misiunea lui de căpetenie cu care a fost însărcinat de către coroană: reînnoirea pactului economic cu Ungaria.

În cercurile Vienei I. şi VIII s'au făcut ieri alegeri suplimentare în reprezentanţa oraşenească, şi în ambele au eşit cu foarte mari majorităţi candidaţii antisemiţi, precum erau reprezentate aceste cercuri şi mai înainte. Curentul antisemitic încă tot creşte şi se adânceşte mereu; atât în Viena însăşi cât şi în toată Austria-de-jos, ear' jidani sunt ţinuţi în frâu, a nu fi aşa obrăncioşi, impertinenţi şi neruşinaţi înşelători ca mai înainte; acuma în Viena trebuie să se poarte cum se cade în localuri publice, altfel sunt luaţi imediat la seurt şi puşi la reson.

Ştiţi că pe la începutul lunii Februarie cursurile la şcolile înalte de aici fuseseră suspendate din cauza demonstraţiilor studenţeşti.

Ieri cele dela universitate au fost re-deschise fără ori-ce incident neplăcut. Pe azi era convocată o adunare a studenţilor germani naţionali spre a se chibzui despre poziţia creată şcolilor înalte germane din Austria. Poliţia a oprit adunarea, ceea-ce eu n'aş aproba de loc; dar' poate-că oprirea se ţine de sistemul general al actualei politice interne la noi.

În oraşul industrial Reichenberg din Nordul Bohemiei au ţinut alaltăieri, Duminică, 3000 ţerani-agricultori nemţi adunare spre a se sfătui despre apărarea intereselor lor. În rezoluţia primită se găseşte şi următorul punct:

„În vederea marilor pagube, pe cari le-au îndurat agricultorii noştri în urma raporturilor actuale cu Ungaria, adunarea declară că negreşit este de preferit uniunea personală actualei stări a lucrurilor“.

Federalistul.

ACADEMIA ROMÂNĂ.

Sesiunea Generală din anul 1898.

Raport asupra lucrărilor făcute în anul 1897—98.

Johannes Japetus Smith Steenstrup a încetat din viaţă la 8/20 Iunie la Copenhaga în vîrsta de 84 ani. Naturalist distins, Steenstrup îşi asigurase un loc de onoare între învăţaţii acestui secol prin însemnate studii zoologice şi de paleontologie. Cercetările sale savante asupra faunei şi florei preistorice nordice şi studiul său asupra „Schimbării generaţiunilor“ făcuse din el o autoritate în ştiinţă.

Ştefan G. Vărgolici a încetat din viaţă la 29 Iulie trecut în plină vigoare a vîrstei. Bărbat învăţat şi distins profesor la Universitatea din Iaşi, Vărgolici luase o parte activă la mişcarea literară din ţeară prin numeroase scrieri didactice şi alte publicaţiuni originale şi traduceri în versuri şi în prosă, pentru cari, în 1887, fusese ales membru corespondent al Academiei, ale căreia lucrări le urmăria cu multă inimă.

Sedinţele de peste an.

În cursul anului Academia a ţinut 38 sedinţe ordinare, din cari 7 au fost publice. În aceste sedinţe s'au făcut mai multe comunicări şi discuţiuni ştiinţifice. Amintesc aci pe cele mai însemnate:

Cinci comunicări preţioase au fost făcute de către colegul nostru dl Gr. G. Tocilescu asupra rezultatelor importante date de cercetările arheologice făcute sub direcţiunea d-sale.

Rezultatele explorărilor dela Tomis au fost expuse, în parte, în trei comunicări prezentate Academiei. În sedinţa dela 7 Noemvrie, dl Gr. G. Tocilescu a făcut *Comunicaţiuni arheologice şi epigrafice asupra topografeiei antice a oraşului Tomis*. La 5 Decemvrie, d-sa a cetit o relaţiune asupra *Epigrafiei aceluia oraş*; ear' la 12 Decembrie a cetit o altă relaţiune la *Cultura şi asociaţiunile civile şi religioase la Tomis*.

La 6 Februarie, dl Gr. G. Tocilescu a făcut o comunicare asupra *Geografieii antice a Dobrogeii*.

În sedinţa dela 6 Iunie, colegul nostru a discutat şi combătut înaintea Academiei o nouă părere emisă asupra trofeului dela Adamklissi de către dl Cichorius, profesor la Universitatea din Leipzig. Acesta susţine

că trofeul, deşi ridicat de Traian, a fost dăruit de barbari şi reconstruit de Impăratul Constantin-cel-Mare, tot după sculpturile lui Traian şi pentru comemorarea aceluiaşi eveniment. Dl Tocilescu a arătat imposibilitatea acestei păreri, ca şi a celor cari, ca d-nii profesori Domaszewski şi Hampell, susţin că trofeul ar fi fost înălţat de Constantin-cel-Mare pentru victoriile sale asupra Goţilor.

În sedinţa dela 7 Noemvrie, V. A. Urechii a prezentat Academiei mai multe documente din anii 1818—1821, asupra cărora a făcut o relaţiune.

Dl B. P. Hasdeu a cetit, în sedinţa dela 30 Ianuarie, *Cronica Basarabilor, 1238—1380* aşa cum rezultă din studiul său: „Negru Vodă.— Intemeierea statului murenesc (1230—1380)“, publicat ca introducere la tomul IV din *Etymologicum Magnum Romanicæ*.

Dl coleg Dr. V. Babeş a făcut şi în acest an Academiei comunicări importante relative la rezultatele ce dau studiile şi cercetările ştiinţifice cari se fac la Institutul de bacteriologie, pus sub direcţiunea d-sale.

La 6 Iunie, dl Dr. V. Babeş a cetit o comunicare despre *Infectiunile cehului nervoase*.

În sedinţa dela 30 Ianuarie, d-sa a cetit o relaţiune despre *Progresele făcute în cunoaşterea leprei la noi*.

Dl D. Negreanu, membru corespondent, a prezentat Academiei o comunicare relaţiune la *Sistemul internaţional de unităţi electrice*, care s'a tipărit în *Anale*.

În sedinţa dela 6 Februarie s'a comunicat Academiei pentru a fi cetită în sedinţă publică şi publicată în anale o lucrare a d-lui I. Tanoviceanu, membru corespondent, despre *Un poet moldovean din veacul al XVIII-lea (Mateiu Millo)*, care s'a trimis în cercetarea Secţiunii literare.

(Va Urma)

Din România.

Dela Academie.

Vineri, în 13 Martie c. oara 1 d. a. Academia română a ţinut sedinţă publică.

S'au făcut următoarele lecturi: d. Gr. G. Tocilescu, comunicaţiuni epigrafice, I. Tanoviceanu, un poet moldovean din secolul XVIII (Mateiu Millo).

Pentru premiul Neuchotz (2000 lei) ce se va acorda în anul 1903, Academia a fixat următorul subiect;

Finanţele Statului român de la 1850 până în zilele noastre, cu o introducere asupra finanţelor ambelor principate în timpul regulamentului organic.

Pentru Eliad (5000 lei) din anul 1903, s'a fixat drept subiect: Studiu comparativ asupra diferitelor dialecte şi sub-dialecte ale limbei române.

Dela Cameră.

D. Delavrancea a adresat Sămbătă următoarea interpelare:

Am onoare a interpela pe d. prim-ministru şi ministru de externe, şi-l rog să binevoiască a răspunde:

1) Ce crede d-sa despre veselile serbări ce au avut loc între ofiţerii garnizoanei, din Braşov?

2) Crede d-sa că asemenea demonstraţiuni sunt în interesul cauzei Românilor de peste Carpaţi, cauză pentru care d-sa a rostit două discursuri în Senatul României şi un al treilea în sala Orfeu?

3) Crede d-sa că chestiunea naţională a intrat într-o faşă aşa de norocoasă, în cât primejdia, despre care vorbea d-sa cu atîtă căldură, a încetat d'a mai ameninţa neamul românesc?

Corul Dlui Musicescu la Chişineu (în Basarabia)

Corul d-lui Musicescu, care acum căţiva ani a lăsat suveniri atît de plăcute şi pe la noi, a dat două concerte la Chişineu, în Rusia.

Succesul raportat de cor întrece orice închipuire. Insuşi generalul Constantinovici, guvernatorul Basarabiei, a fost la gară pentru a primi corul. Beneficiul e enorm. Din partea românilor din Chişineu s'a oferit d-lui Musicescu un splendid cadou, consistînd într'un serviciu de argint pentru ceară, de o foarte mare valoare. Societatea din Chişineu a oferit un banchet corului. Joi la 13 c. corul s'a reîntors la Iaşi.

Recipiarea sectei baptiste.

Se vesteşte, că în curînd va fi luată între confesiunile recipiate *secta baptistă*. Cererea comitetului terminal al baptiştilor maghiari se adresează la ministerul de justiţie, de unde se curînd va fi transpusă ministeriului de interne, care după studiarea cauzei va enunţa recipiarea.

Secta baptiştilor are în Ungaria cam 5000 de membri, ear' pe întreg rotogolul pămîntului baptistii sunt aproape cinci milioane. În New-York au 54 case de rugăciune, ear' în Philadelphia 74, au apoi în America multe universităţi şi institute de învăţămînt. În Europa baptistii s'au răspândiţi mai ales în Anglia, Suedia

Voitor şi liber.

Heinrich Ibsen a fost zilele trecute (la 20 Martie când a împlinit 70 ani) prăznuit de întreagă lumea literară.

Ne ţinem de datorie a face şi noi, cel puţin o amintire de el, nu doară pentru-că alţii l'au sărbătorit, ci pentru-că el ne poate fi de model în lupta noastră naţională.

Om liber — e Ibsen, om, care s'a realizat pe sine. Toate facultăţile lui 'şi-au făcut opul. Toate darurile fireşti 'şi-le-a e-sersat.

Nimic din el n'a fost atins de anchiloza socială.

Intr'adevăr, nimic mai frumos în lume, nimic mai înălţător, decât ca omul să-şi îndeplinească chemarea sa umană!

Dar' vai, o minune-i asta în lumea de astăzi.

Pe cel mai conştiencios îl vedem, că trece din lume cu pata ruşinei de a nu se fi întregit.

Abia 'ţi-ai deschis gura, când nemiloasa moarte te şi strînge în braţele ei gheţoase tăindu-ţi frul vorbirii.

Şi asta din pricină, că afară de conştiinţă, carea nu ne e de ajuns, mai avem lipsă de alte două elemente împotrivoare: *Succesul şi voinţa*.

Dar' dacă astăzi succesul e o floare rară, apoi voinţă nu poţi afla de fel.

Estă aşadar, ceea-ce ne face să avortăm în toate acţiunile noastre.

Ibsen însă 'şi-a îndeplinit chemarea.

El a avut conştiinţă şi succes, dară a avut şi voinţă, pe care 'i-o admiră până la culme, şi dinaintea cărei puteri admirarea îmi stă pe loc.

Voinţa lui e aşa de puternică, încât nu are păreche printre voinţele celorlalţi genii moderni.

Această excepţie, astăzi numai a lui, mîne fără îndoială pentru toţi va fi model. Ibsen e om de acţiune, căci facultatea lui stăpînitore e: *voinţa*, sau forţa sa iniţiatore.

Ş'apoi ce caracter firm la Ibsen:

Nimic nu-i mai rar astăzi, atât la bărbaţi cât şi la femei, decât ceea-ce numim: *caracter*, adică o fiinţă în stare de a se determina în deplina sa independenţă, după consideraţii strict personale.

Creşterea la modă ne face robi, ear' nu oamenii liberi.

Convenţiunile sociale, pe care creşterea asta le-a făcut lege, strînge pe individ din leagăn până în mormînt, şi vai de acela, care se abate dela *automatism*, în care fiecăruia e dat să fie închis.

Ibsen prin propriile sale mâni 'şi-a svtrilit lanţurile astea, smîncindu-se din ele cu o voinţă de fer, şi azi e om liber — eliberat prin sine însuşi.

El încarnează şi realizează tipul cel mai integru al omului liber, profetînd veacului al XX-lea, ear' individualismul, nu cred să poată produce ceva mai bun, decât el.

Intr'o piesă teatrală de ale lui zice:

— Tu trebuie să faci împărăţia.

— Ce împărăţie?

— Împărăţia.

— Şi prin ce mijleace?

— Prin mijlocul libertăţii.

— Sfrîşeşte! Care-i drumul libertăţii?

— Drumul lipsei.

— Şi prin ce putere?

— Prin voinţă.

— Ce trebuie să voesc?

— Ceea-ce trebuie să voeşti“.

Estă deci punctul prim şi de frunte din Credeul lui Ibsen.

Şi asta o zice el, pentru-că şi pe el tot lipsa, neajunsurile l'au ridicat acolo unde stă astăzi, după-cum zice însuşi prin graiul lui Skalde în pretenţii la tron:

„*Suferinţa e condiţia indispensabilă a oricărui progres moral şi ea-i izvorul geniului*“.

Dar' Ibsen e şi moralist de o mare putere. Crescut într'un mediu puritan, în care viaţa morală şi cea religioasă alcătuiesc preocuparea nelncetată şi tiranică a sufletelor, el s'a ocupat şi cu problema credinţei în piesa sa: „*Brand*“.

Impresionat de prăpastia afundă ce e între preceptele şi practica religiei, el 'şi-a jertfit toată truda, pentru ca să deştepte conştiinţa adormită a credincioşilor.

Dorinţa binelui e la el fanaticism. El n'are vrea de fel să aibă loc cel mai mic compromis între preceptele şi practica religiei.

După cum Isus Christos zicea: „*Ca nu-i cu mine, e împotriva mea*“ aşa cere „*Tot sau nimic*“, adică să fi creştin întreg sau nici decum.

Ce morală strălucită, ca şi când s'ar convins pe deplin, că ce depravator e şi fie creştin numai în parte!

Ibsen nutreşte cultul exclusiv al Eului, şi are o grije gelosă şi înverşunată de personalitate, de individualism. De aceea el preferă singurătatea, al cărei principiu îl şi arată el prin graiul unui personaj din piesele sale: „*Omul cel mai puternic, e cel care rămîne singur*“.

Dar' singurătatea asta aşa o înţelegem ca să fie retras, dar' fără a renunţa la aţi exercita puterea asupra societăţii.

Şi are drept, căci cele mai multe nevin de la împreună-vieţuirea cu oamenii noştri.

Gloria soli! răsună din graiul lui Brand lui Stockmann, a vieţii şi oparilor lui Ibsen.

Individualism!

Nimic de cât omul pe picioarele proprii, individualitatea sa e, care poate fi violată, înstrăinată, nerespectată.

De aceea el vrea să elibereze pe individ de compresia morală, ce o rabdă omul

Germania și Rusia, după care urmează Ungaria. In Ungaria au și trei organe de publicitate: „Békehírnök“ (Vestitorul păcii), „Igazságtanuja“ (Mărturia dreptății) și „Vasárnapi Tanító“ (Învățătorul de Dumineca.)

In privința dogmatică baptistii sunt egali cu reformații, excepționând botezul și disciplina bisericească. Baptistii botează numai pe cei cari cer botezul și fac mărturisirea credinței lor, pe băieți deci nu-i botează. Disciplina bisericească li-se întemeiază pe organizare de comunități religioase independente una de alta.

NOUTAȚI

Arad, Martie 29 n. 1898.

Părechia regală a României la Abbazia. Ziarul „Bilancia“ din Fiume crede a ști din surse sigure, că M.M. LL. Regele și Regina României vor sosi la Abbazia în prima jumătate a lunii Aprilie.

Conferența în cauza autonomiei bisericești. Sâmbătă s'a ținut în Carloveș o conferență confidențială în cauza autonomiei bisericești. Resultatul consultărilor e, că s'a făcut însemnată apropiere între punctul de înmăncare al clerului și cel al mirenilor în ceea ce privește autonomia. S'a hotărât în fine, ca patriarhul să convoace de nou ancheta bărbatilor de încredere ai congresului, căreia să se facă raport detaliat despre rezultatul conferenței de Sâmbătă.

Logodnă princiară. A. S. R. Principele Frederic de Wied, nepotul M. S. Reginei României, s'a logodit în Stuttgart cu Principesa Paulina, fiica regelui Wurtembergului.

Di Dr. Vasile Lucaci a scos într'o elegantă broșură scrisorile către rectorul Herceg din Budapesta, apărute în ziarul nostru. În alte ziare, „Magyarország“ înregistrând apariția broșurei, reproduce începutul și sfârșitul, mărginindu-se a insulta și batjocori pe autor. De ce nu-l combate cu argumente? Desigur pentru-că argumentele se găseasc în cap ear' nu în — bostani!

Instalarea episcopului Bogdanovici. Sâmbătă după amiază s'a săvârșit instalarea episcopului diecesei sârbești de Buda, Lucian Bogdanovici. In discursul de instalare

Bogdanovici a zis că nu dorește să escapeze, ci să lucreze pentru fericirea sufletească a credincioșilor săi și pentru binele public. Recomandă preoților și credincioșilor săi zelul religios, concordanța și dragoste reciprocă între credincioși, ca principalele condițiuni ale progresului; recomandă supunere și fidelitate către patrie, către regele apostolic și către autoritățile cari funcționează în numele lui, respect față de legi, și provocându-se la exemplul străbunilor, recomandă preoțimei și credincioșilor săi să urmeze acest exemplu.

Duel sângeros în Cașovia. Coconășii nației privilegiate nu mai isprăvesc cu duelurile. Abia câteva zile sunt de când doi băiețandri se omorâra în duel pentru niște vorbe scăpate în stare de beție, și din Cașovia vine vestea despre alt duel sângeros. Sâmbătă și-au pus la probă curajul și cavalerismul (!) studenții juriști E. Várjon și I. Krotkowszky. Cesta din urmă s'a ales cu o tăietură de 14 cm. în lungime și de 2 cm. adâncime, care ajunge dela creștetul capului până la gură și prin care Várjon a rețezat de tot nasul lui Krotkowszky. Causa duelului a fost o poezie ironică, scrisă de Várjon.

Fasiunile în cauza echivalentului. La 31 Martie st. n. expiră termenul pentru prezentarea fasiunilor în cauza aruncului echivalentului. Usufructuariul, care întrelasă a prezenta coala de fasiune până la termenul arătat, se va pedepsi în bani cu întreaga competență de pe un an; dar dacă în fasiune nu se arată corect venitul, vinovatul de-asemena se pedepsește în bani, care pedeapsă, după împrejurări, poate să fie și până la 500 fl.

Nou doctor român. Dl Cherecheș a depus cu succes examenul de doctor în științele juridice, la universitatea din Cluj. Felicitările noastre.

Divorțul princesei Luisa. După cum se știe din Berlin, prințul-regent de Sacsă-Coburg-Gotha ca șef al familiei de Coburg a dat prințului Filip de Coburg concesiune a intenta proces de divorț contra soției sale, princesa Luisa, fugită în America cu contele Keglevici, oficer de cavalerie.

Al IX-lea congres de pace. Biurul central din Berlin al Ligei internaționale de pace a distribuit în zilele acestea proiectul ordinii de zi pentru congresul al IX-lea, care în anul acesta se va ține în Lissabona în August ori Septembrie.—Tot în Lissabona se va ține în est-an și conferința interparlamentară?

lumea socială. Se și resvrătește fără pic de milă, se răscăla sincer, în potriua lucrurilor, ale căror fărâdelegi îl sângerează și pătruns până'n măduvă de o mare dragoste față de adevăr, dă năvală prin puterea vorbei cu inverșunare în potriua vechii societăți, desprețuind mârșăveniile ei, și voind s'o preschimbe spre fericirea viitoare a oamenilor.

Favorurile și stima — dragele spiritor mediocre — nu-l cercetează.

Dar n'are lipsă nici de ele, căci lui îi servește spre cea mai mare bucurie, să meargă pe calea Adevărului, a cărui strălucire o admiră, și să simtă cu intensitate fiorul răpitor al luptei și eforturile energice sale.

Ibsen, chipul cel mai ales și mai cunoscut al istoriei literaturii din veacul al XIX-lea, pre cum și cel mai amintit poet dramatic și satiric, e Creatoriul „Emoțiunii de gândire“, acel fior delicios, ce îl poate un op validată, dacă desfășură, prin mijlocirea artei, lanțul misterioasă, cari unesc faptul omeneș particular cu ideia universală. In piesele lui Ibsen noi nu ne sguđim din cauza milei, ce ne apucă — emoțiune sentimentală, — ci prin admirarea pentru enormitatea forțelor, ce sunt în tărnia unei energii a omului, scurt prin ideile imense.

Nu se vor vedea mulți ca Ibsen, scăpat

de ori-ce jug și esersând pe deplin individualitatea sa.

Greșește amar cel ce crede că astă eliberare e ușoară, dacă nu atârnă de cât de avuție, după cum susține materialismul, ori de sărăcie, după cum ni-o spune idealismul.

Eliberarea asta nu atârnă de cât de Voință!

Cel mai avut ar fi cel mai puțin liber, fiind robul avuției sale, dar' nici cerșitorul, care atârnă de mila militorilor. Omul nu-i liber, nici prin meserie, nici prin artă, dar' poate fi liber chiar și prin meserie ori prin artă, sau trăind în avuție, ori în sărăcie, în societate, ori în exil, în aer liber, ori în închisoare, ca împărat sau ca păstor, dar' numai dacă voiește să fie liber prin exercițiul a trei facultăți: intelectuală, morală și fizică. Inșă a voi! Ah! a voi!

Cine voiește în ziua de azi?

Abia dorim ceva și cele din urmă energii se slăbesc fără folos.

Momentul în care Ibsen s'a eliberat, astă clipă, care a făcut din el fenomenul măreț, căruia mă închin, îl doreș să se ivească și la națiunea română, care îi întreit subjugată.

Ce îi mai ușor de cât asta, mi va răspunde națiunea.

Încerce dară.

Traian V. Tîeran.

O colecțiune de păpuși. Majestatea Sa Regina României face de câte-va luni o colecțiune de păpuși de mărime între 50 — 70 centimetri, îmbrăcate în costume naționale din toate epocile.

Această colecțiune va fi expusă mai întâiu la București. Suma ce se va încasa din intrările vizitatorilor, va fi întrebuințată în scop de bine facere.

In același scop de bine-facere, colecțiunea va fi expusă și la Neuwied.

Școala reuniunii femeilor române din Iași va face cadou M. Sale o păpușă îmbrăcată în costumul d-nei Chiajna.

D-na Mărzescu s'a adresat d-lui Xenopol și altor cunoscători ai anticității noastre, pentru a-i da indicațiunile necesare.

O carte interesantă. S'a pus sub presă și va apare în cursul lunii viitoare „Anuarul Statistic al Capitalei (București) pe anul 1896, un volum mare de peste 50 de coale și cu o mulțime de tabele grafice.

Lucrarea aceasta foarte interesantă, făcută sub direcțiunea dlui Zamfir C. Arbore, șef al statistice primăriei, cuprinde date asupra stărei sanitare, instrucțiunii, comerțului, etc., în cursul anului 1896.

Un oraș care ține la moravurile bune. Faimoasa actriță de orfeu Lona Barisson, care numai producțiuni decente nu execută, a început să se producă într'un orfeu din Berlin. Berlinzii însă văzând producțiunile indocente ale artistei, au dat la poliție o petițiune acoperită cu mulțime de subscrieri, cerând, ca Lonei Barisson să i-se interzică a se mai produce înaintea publicului berlinez.

O altă petițiune s'a dat ministerului de interne cerând, ca acesta să îndrume poliția a interzice producțiunile actriței. La petițiune era aceluși descrierea „artei“ profesate de această destrăbălată orfeistă, desbrăcarea ei călărind pe cal, faimoasele cupleturi pe cari obicinuește a le cânta etc.

Poliția a exmis o comisiune, care după studiarea cauzei a hotărât să propună interzicerea producțiunilor Lonei Barisson. Totodată a hotărât cu unanimitatea voturilor să roage pe ministrul de interne a opri din întreagă țeara pe această actriță demoralizatoare.

— Eată un oraș care mai ține încă la moravurile bune!

Surpriză alegătorilor. Ziarul „Berner Volkszeitung“ povestește incidentul următor, care s'a perezcut într'o comună a unui canton din Helveția, Argovie, cu ocazia votării răscumpărării drumurilor de fer

Un notabil al comunei, înfocat partizan al răscumpărării, făgăduise alegătorilor să le dea de băut un hectolitr de vin, dacă nu va găsi nici un bilet cu „nu“ în urnă. La ziua votării cei 108 alegători ai comunei, seduși de această făgăduială, se prezintară cu toții în păr la scrutin și cum toți erau „pentru răscumpărare“ nu mai exista nici o îndoiială că notabilul o să dea vinul făgăduit.

Dar, o decepțiune! La despuirea scrutiniului, se găsiră 107 voturi cu da, unul cu nu.

Dar și mai mare a fost surprinderea, când s'a aflat că chiar notabilul în chestiune pusesse în urnă votul cu nu, ca să nu plătească hectolitrul de vin.

Prelegeri. Reuniunea română de lectură din Lugoj a aranjat în localitățile sale cu începutul postului sf. Paști în fiecare Duminecă prelegeri populare. Până acum au fost trei. I-a a ținut-o Dr. Petru Barbu, profesor de teologie în Caransebeș: „Despre datorințele părinților la alegerea vocațiunii copiilor“. II. Dr. Iacob Maior, medic orășenesc în Lugoj: „Despre primul ajutor la diferite boale“. III. Iosif Bălan, prof. de pedagogie în Caransebeș: „Despre pomărit“.

Prelegerile au fost bine cercetate din partea publicului de ambe sexe și din toate straturile și acest fapt a mulțumit și pe prelegatori, văzând din interesul publicului că intențiunile lor au căzut pe pământ roditor.

Sinuciderea nevastei lui Boicev. Sâmbătă a murit la Sofia nevasta lui Boicev, fostul adjutant al principelui Bulgariei și

osândit la moarte prin ștreang pentru uciderea ibovnicei sale Ana Simon. La prima pertractare a procesului Boicev fusese osândit la închisoare pe viață; în zilele trecute însă procesul s'a pertractat de nou — în urma recursului dat de osânditul — și cu aceasta ocaziune Boicev fu condamnat la moarte prin ștreang. — Se zice că nevasta osânditului nu ar fi murit de moarte naturală, ci înșasi și-a făcut moarte, s'a otrăvit, neavând putere să supoarte rușinea de a fi nevasta unui ucigaș osândit la spânzurătoare.

Moartea unui preot centenar. Toate ziarele engleze de câteva zile sacrifică coloane întregi reverendului Edward Allen, care a fost un fel de Papă al Bisericei anglicane. El a murit la Tiverton, în patriarhala vârstă de o sută de ani. Reverendul acesta a fost în tinerețe capelan la ambasada engleză din Copenhaga și își amintea adesea cu oarecare vanitate că dansase la Curte cu regina Danemarcei, mama prințesei de Galles. Reintors apoi în Devonshire, el și-a împărțit timpul între practicele religioase și școală, căreia i-a dedicat aproape întreaga sa viață. El era foarte învățat și știa un-spre-zece limbi, afară de cea engleză. Preotul Allen a colaborat la marele dicționar Murray. El povestea în tot-dea-una cum s'erbătorise cu tovarășii sei de școală victoria englezilor dela Waterloo, și când cineva se mira de buna lui sănătate cu toată vârsta sa seculară, el răspundea surizând: — Ei, și în tinerețea mea eu făceam regulat pe zi 40 de mile.

Învităre la abonament

Deschidem prin această abonament pe anul 1898 la

„TRIBUNA POPORULUI“

Condițiunile de abonament, însemnate și în fruntea foii, sunt cele următoare:

În Monarchie:

Pe un an fl. 10.—
Pe 1/2 an „ 5.—
Pe 1/4 an „ 2.50
Pe o lună „ 1.—
Pentru România și străinătate:
Pe un an franci 40.—

NUMERII DE DUMINECA

pot fi abonați deosebit, ca foaie pentru popor, cu 2 fl. pe un an, având o întindere de 8 pagine: cele 4 pagine ale foii de zi, plus un adaus poporal de 4 pagine.

Domnii cari se abonează la foaia de zi cu 10 fl. pe an, nu au să mai plătească nimic pentru adausul poporal dela numărul de Dumineca.

Administrația

„TRIBUNA POPORULUI“.

ULTIME ȘTIRI

Londra, 29 Martie

In cercurile înalte politice se asigură că mai multe mari puteri europene vor interveni pentru-ca conflictul dintre Spania și Statele Unite să se aplaneze pe cale pacnică. In fruntea acestor tendențe încă posibilă o înțelgere pacinică. A propus adecă termen, până la care Spania să facă pace în Cuba. Din parte-i guvernul spaniol cere ca Statele Unite să nu se amestece în afacerile cubanilor și nici să dea nici un fel de ajutor insurgenților.

Madrid, 29 Martie

Alegerile pentru Cortez s'au terminat. Au fost aleși 300 liberali și 100 oposanti (conservatori, carlisti și republicani).

Editor: Aurel Popovici-Barcianu. Redactor responsabil: Ioan Russu Știrianu.

Bibliografie.

„Gramatica Română“ pentru învățământul secundar de Ioan Petran, profesor. Partea II. Sintaxa. Arad. Editura autorului. Se poate căpăta și la administrația „Tribuna Poporului.“

„Abecedar ilustrat“ compus pe baza principiilor pedagogice moderne de învățătorii: Iosif Moldovan, Nic Ștefu, Iuliu Groșorocun, Nic. Boscaiu și Petru Vancu. Prețul unui exemplar 20 cr. A se cere la administrațiunea „Trib. Pop.“

Poesii de Aurel Ciato. Un elegant volum de peste 100 pagini, cuprinzând 40 de poezii dragălașe atât prin gândirile, cât și forma în care sunt turnate.

„Biblioteca Noastră“ de sub direcțiunea dlui Enea Hodoș profesor în Caransebeș apare în fie care lună.

Numerele apărute până acum sunt: Nr. 1. S. Secula, „Realități și Visări“, novelete. — Nr. 2. Iosif Bălan, „Iancu de Hunyad“, cerc. istorică. — Nr. 3. și 4. G. Coșbuc, „Versuri și Proză“. — Nr. 5. Gr. Alexandrescu, „Fabule alese“. — Nr. 6. N. Macovișteanu, „Dela Sate“, piesă teatrală. — Nr. 7. Zotti Hodoș, „Intocmai!“ comedie.

„Istoria universală“ pentru școlile secundare de Vasile Goldiș, profesor. Volumul III. Evul nou. Editura librăriei Nicolae I. Ciurcu, Brașov. 1897.

„Manual de Theologia Morală“ de Dr. Athanasie Mironescu Craioveanu, profesor la universitatea din București. Tipografia „Cărților bisericești“.

„Treizeci de ani de domnie ai Regelui Carol I.“ Cuvântări și acte. Vol. I. 1866—

1880. Volumul I. 1881—1896. Edițiunea Academiei Române. București 1897.

„Litrgia Sfintului Ioan Crisostom“ culeasă, aleasă și întocmită pe baza modelurilor vechi bisericești, pentru corul școlărilor pe două voci — sopran și alt — de Nicolae Ștefu, învățător în Arad. Se poate comanda dela autorul și administrațiunea foii noastre.

„Acte și documente relativ la Istoria Renașterii României, publicate de Dimitrie A. Șturdza. București. 1888—1896. Tipografia Carol Göbl. Cuprinde:

Volumul I 1) Tractatele dintre Principatele Române și Turcia. 2) Tractatele dintre Principatele Române și Rusia. 3) Tractatele dintre Turcia și Austria. 4) Tractatele dintre Turcia și România. 5) Tractate și acte dintre Puterile Europene relative la Poarta Otomană și Principatele Române.

Volumul II. Acte și documente dela 1844 până la încheierea Tractatului de Paris din 30 Martie 1856.

Volumul III. Broșuri relative la situațiunea Principatelor Române după tractatul de Paris. Prețul 15 lei.

Volumul IV: Acte și documente dela 1 Martie până la 30 Iunie 1857.

Volumul V: Acte și documente dela 1 Iulie până la 31 Decembrie 1857.

Volumul VI: Partea I: Procesele verbale ale Adunării ad-hoc a Moldovei, dela 22 Septembrie, până la 21 Decembrie 1857.

Partea II: Procesele verbale ale adunării ad-hoc a Munteniei dela 30 Septembrie până la 10 Decembrie 1857 (Divanul ad-hoc din 1857 și Comisiunea Europeană din 1856—7)

Volumul VII: Acte și documente din anul 1858 până la înălțarea lui Alexandru Ion pe tronul Principatelor-Unite în anul 1859.

DESCHIDERE

DE

ATELIER

în

Piața Tököli Nr. 8.

pentru

Croitorie de vestminte bărbătești, care se va efectua după cea mai nouă metodă

și cu

Prețuri moderate.

Rog onoratul public pentru sprijinul binevoitor, asigurând că imi voi da toată silința a satisface cerințelor cu cea mai mare acurateță și promptitudine.

Cu toată stima.

Nicolau Iosif.

Valabil dela 1 Octomvrie 1897.

MERSUL ȚĂRENURILOR

Valabil dela 1 Octomvrie 1897.

Arad—Budapesta.				Arad—Ciaba—Oradea-mare.				Seghedin—Arad				Ternova-Cheriu				
d. m.	a. m.	seara	dim.	d. m.	a. m.	seara	dim.	d. m.	seara	dim.	d. m.	seara	dim.	d. m.	seara	dim.
Arad, pleacă	4.21	11.20	9.35	Arad, pleacă	5.10	11.20	9.35	Seghedin, pleacă	2.19	6.10	3.08	Ternova-Cheriu	6.15	4.59	9.09	
Sofronya	—	11.36	9.38	Sofronya	5.25	11.36	9.38	Makó	3.32	7.34	5.—	Selenș	6.28	5.12	9.17	
Curtioi	—	11.49	10.07	Curtioi	5.39	11.49	10.07	Apátfalva	3.52	7.57	5.24	Pancota	6.37	5.21	9.25	
Lökösháza	—	12.05	10.25	Lökösháza	5.56	12.05	10.25	Cianadul-ung.	4.01	8.04	5.33	Musca-Măderat	6.44	5.28	9.33	
Chitighaz	5.04	12.28	10.54	Chitighaz	6.13	12.28	10.54	Nádlac	4.18	8.18	5.50	Șiria	6.52	5.36	9.40	
Ciaba	5.28	1.19	11.39	Ciaba, sosește	6.40	12.54	11.24	Csanád-Palota	4.36	8.32	6.09	Chirechiu	7.08	5.50	9.57	
Szolnok	7.32	4.14	2.49	Ciaba, pleacă	7.—	2.33	4.50 dim.	Mezőhegyes	5.15	8.57	6.55	Uj-Szt-Anna	7.21	6.03	10.10	
Budapesta, sosește	9.40 seara	7.20 seara.	6.10 dim.	Giula	7.27	3.05	5.26	Batania	5.44	9.29	7.34	Zimánd-Ujfalu	7.39	6.21	10.30	
Budapesta—Arad.				Oradea-mare—Ciaba—Arad.				Arad—Brad.				St.-Ana—Chitighaz.				
Budapesta, pleacă	6.45	8.05	10.—	Oradea-mare pleacă	10.20	4.25	7.30	dim.	d. m.	a. m.		St.-Ana, pleacă	8.25	6.30	6.—	
Szolnok	8.54	11.07	1.30	Leș	10.48	4.56	8.06	Arad pleacă	6.25	5.10	11.52	Șimand	3.53	7.02	8.25	
Ciaba	10.49	2.28	4.32	Leș	11.08	5.12	8.29	Ótvenes	6.44	5.29	12.18	Chitighaz-Erdelj	4.30	7.43	9.04	
Chitighaz	11.07	2.54	5.03	Cefa	11.26	5.27	9.08	Uj-Szt-Anna	7.15	5.59	12.43	Socodor	4.48	8.—	9.16	
Lökösháza	—	3.12	5.21	Nagy-Szalonta	11.57	6.09	9.51	Chirechiu	7.23	6.07	12.56	Șielău	—	8.15	9.30	
Curtioi	—	3.28	5.38	Sarkad	12.21	6.34	10.21	Șiria (Világos)	7.39	6.23	1.15	Otlaca	—	8.29	9.43	
Sofronya	—	3.40	5.50	Giula	12.43	6.58	10.50	Musca Măderat	7.46	6.30	1.22	Elek	5.20	8.45	9.58	
Arad, sosește	11.51	3.55 d. a.	6.05 dim.	Ciaba, pleacă	12.28	7.09	4.32 dim.	Pancota	7.54	6.39	1.36	Chitighaz, sosește	5.35	9.—	10.12	
Arad—Teiuș.				Arad—Timișoara.				Arad—Brad.				Chitighaz—St.-Ana.				
Arad, pleacă	12.11	4.30	6.30	Arad pleacă	6.20	11.25	5.—	dim.	d. m.	a. m.		St.-Ana, pleacă	5.13	8.10	9.41	
Glogovaț	—	4.42	6.41	Aradul-nou	6.31	11.38	5.21	Arad pleacă	6.25	5.10	11.52	Șimand	3.53	7.02	8.25	
Gyurok	—	5.03	7.01	Németságh	6.49	11.56	5.47	Ótvenes	6.44	5.29	12.18	Chitighaz-Erdelj	4.30	7.43	9.04	
Pauliș	—	5.14	7.12	Vinga	7.08	12.15	6.14	Uj-Szt-Anna	7.15	5.59	12.43	Socodor	4.48	8.—	9.16	
Radna-Lipova	12.50	8.5	7.29	Orefalva	7.20	12.27	6.34	Chirechiu	7.23	6.07	12.56	Șielău	—	8.15	9.30	
Conop	—	5.57	7.51	Mercifalva	7.31	12.38	6.52	Șiria (Világos)	7.39	6.23	1.15	Otlaca	—	8.29	9.43	
Bézzava	—	6.18	8.07	St.-Andrei	7.43	12.51	7.12	Musca Măderat	7.46	6.30	1.22	Elek	5.20	8.45	9.58	
Totvárădia	—	6.39	8.29	Timișoara sosește	8.01	1.10	7.39	Pancota	7.54	6.39	1.36	Chitighaz, sosește	5.35	9.—	10.12	
Soborșin	1.48	6.58	8.47	Arad—Seghedin.				Brad—Arad.				Boroș-Sebeș—Moneasa.				
Zam	2.05	7.27	9.16	Arad, pleacă	4.45	8.55	4.10	dim.	d. m.	dim.		St.-Anna, sosește	7.—	5.45	12.08	
Gurasada	—	7.53	9.42	Pecles	5.29	9.30	5.07	Arad pleacă	6.25	5.10	11.52	Boroș-Sebeș-Buteni, pleacă	—	—	—	
Ilia	2.28	8.08	9.58	Băntania	5.59	9.53	5.47	Ótvenes	6.44	5.29	12.18	Selăgeni-Prăzești	—	—	—	
Branlelea	—	8.26	10.16	Mezőhegyes	7.—	10.32	6.50	Uj-Szt-Anna	7.15	5.59	12.43	Bohani	—	—	—	
Deva	2.54	8.52	10.42	Csanád-Palota	7.21	10.51	7.13	Chirechiu	7.23	6.07	12.56	Dezna	—	—	—	
Simeria (Piski)	3.12	9.06	11.11	Nádlac	7.38	11.05	7.32	Șiria (Világos)	7.39	6.23	1.15	Ravna	—	—	—	
Orăștia	3.31	9.52	11.36	Cianadul-ung.	7.50	11.17	7.47	Musca Măderat	7.46	6.30	1.22	Moneasa	—	—	—	
Șibot	—	10.18	11.57	Apátfalva	7.58	11.25	7.58	Pancota	7.54	6.39	1.36	Băile Moneasa	—	—	—	
Vințul-de-Jos	4.—	10.40	12.19	Makó	8.21	11.47	8.40	Selenș	8.—	6.45	1.43	Băile Moneasa	—	—	—	
Alba-Iulia	4.28	11.01	12.32	Seghedin sosește	9.27	12.51	10.01 seara	Ótvenes	6.44	5.29	12.18	Băile Moneasa	—	—	—	
Teiuș, sosește	—	11.30	1-05					Brad—Arad.				Moneasa—Boroș-Sebeș.				
Teiuș—Arad.				Timișoara—Arad.				Arad—Brad.				Boroș-Sebeș—Moneasa.				
a. m.	dim.	d. m.		dim.	d. m.	seara		dim.	d. m.	dim.		dim.	d. m.	dim.		
Teiuș, pleacă	11.18	4.17	2.38	Timișoara, pleacă	8.20	2.—	9.10	Brad, pleacă	2.24	1.08	4.15	Menyháza, pleacă	—	—	—	
Alba-Iulia	11.40	4.34	2.49	St.-Andrei	8.48	2.19	9.29	Băile-de-Criș	2.89	1.28	4.32	Băile-Moneasa	—	—	—	
Vințul-de-Jos	—	4.55	3.10	Mercifalva	9.04	2.33	9.43	Hălmațiu	3.18	2.—	5.14	Moneasa	—	—	—	
Jibot	—	4.55	3.10	Orefalva	9.19	2.44	9.54	Hălmațiu-Ciuci	3.31	2.15	5.33	Ravna	—	—	—	
Orăștia	12.12	5.19	8.31	Vinga	9.42	3.01	10.11	Talacu	3.89	2.23	5.45	Dezna	—	—	—	
Simeria (Piski)	1.02	6.05	4.10	Németságh	10.—	3.16	10.26	Acuța	3.50	2.34	5.59	Moneasa	—	—	—	
Deva	1.14	6.20	4.25	Aradul-nou	10.30	3.34	10.45	Gura-vâi	3.55	2.39	6.04	Băile Moneasa	—	—	—	
Branlelea	—	6.48	4.49	Arad, sosește	10.48	3.44	10.55	Gura-vâi-Iosășel	4.12	2.56	6.20	Băile Moneasa	—	—	—	
Ilia	1.40	7.06	5.13					Brad—Arad.				Boroș-Ineu—Cermelu.				
Gurasada	—	7.16	5.23					Arad—Seghedin.				Boroș-Ineu—Cermelu.				
Zam	2.05	7.41	5.50					Arad—Seghedin.				Boroș-Ineu—Cermelu.				
Soborșin	2.21	8.15	6.25					Arad—Seghedin.				Boroș-Ineu—Cermelu.				
Totvárădia	—	8.31	6.41					Arad—Seghedin.				Boroș-Ineu—Cermelu.				
Bézzava	—	8.57	7.05					Arad—Seghedin.				Boroș-Ineu—Cermelu.				
Conop	—	9.15	7.22					Arad—Seghedin.				Boroș-Ineu—Cermelu.				
Radna-Lipova	3.27	9.45	7.54					Arad—Seghedin.				Boroș-Ineu—Cermelu.				
Pauliș	—	10.—	8.10					Arad—Seghedin.				Boroș-Ineu—Cermelu.				
Gyurok	—	10.14	8.22					Arad—Seghedin.				Boroș-Ineu—Cermelu.				
Glogovaț	—	10.38	8.43					Arad—Seghedin.				Boroș-Ineu—Cermelu.				
Arad, sosește	4.06	10.50	8.55 seara					Arad—Seghedin.				Boroș-Ineu—Cermelu.				